XLIV. ROČNÍK DUBEN 2021 15 Kč

JILEMNICE

zpravodaj města

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

volby do Zastupitelstva Libereckého kraje v loňském roce tak trochu zamíchaly kartami i u nás a po dohodě a rezignaci dnes již v uvozovkách pouze radního Libereckého kraje proběhla na základech stávající koalice v Jilemnici volba nového starosty. Jsme sice za půlkou mandátu zastupitelstva, ale mnohá práce je rozdělaná a jej ji třeba dokončit a mnohou je třeba začít. A mým osobním programem je o těchto věcech mnohem více informovat, diskutovat a vysvětlovat. Nemohu slíbit, že vyřeším všechny problémy města, protože nejsem nejlepší, nejchytřejší a všemu rozhodně nerozumím. Jsem člověk, který chyboval, chybuje a chybovat ve svých rozhodnutích zřejmě přes všechnu snahu bude, byť s ambicí, aby takových rozhodnutí bylo co nejméně. Co slíbit mohu, je, že budu pracovat pro město a jeho občany s maximálním nasazením. Přál bych si, abychom problémy města a jeho občanů řešili, jak jen to půjde společně. Žádné vedení, žádné zastupitelstvo nemůže být ve své práci úspěšné, když nemá oporu v těch, které vede, které zastupuje.

David Hlaváč
starosta města

Zprávy z radnice

Kompostovací sezóna 2021

Nastává období jara – období péče o naše zahrady a tedy i období zvýšené produkce odpadu ze zeleně. Bioodpad, který sami doma nezkompostujete, vám budeme opět pravidelně 1× týdně svážet a dále jej zpracovávat na kompostárně Javorek. Svozy hnědých bionádob budou probíhat již tradičně každou středu – poprvé 7. 4. 2021. Od 12. 4. 2021 začínají i naše pondělní provozní hodiny na kompostárně a to mezi 15.00 a 16.00 hod., kdy probíhá měření a kontrola

Jilemnice zpravodaj města (periodický tisk územního samosprávného celku)
Odpovědný redaktor Jan Luštinec. Redakční rada: Petr Faistauer, Jiří Dvořák, Gabriela Jakoubková, Jana Seifertová, Jiří Paulů, David Hlaváč, Václava Zvelebilová. Sazba a zlom: P3K (www.p3k.cz). Tisk: Tiskárna Voborník Hostinné. Vydavatel: město Jilemnice, Masarykovo náměstí čp. 82, 514 01 Jilemnice, IČO 275808, periodicita: vychází měsíčně, den vydání: k 1. příslušného měsíce. Počet výtisků: 800 ks. Zapsáno do evidence periodického tisku Ministerstva kultury ČR pod ev. č. MK ČR E 22461. Cena 15 Kč. Uzávěrka květnového čísla: 9. 4. 2021. Obsah příspěvků nemusí být totožný s názorem redakce, u inzerátů není prováděna jazyková úprava. Informace pro autory a inzerenty a kodex zpravodaje na stránce **http://www.mestojilemnice.cz/cz/jilemnice/zpravodaj-mesta/**. Více z dění města na facebookové stránce **www.facebook.com/mestojilemnice**. **Obálka:** Foto: Jana Seifertová.

FOTO JANA SEIFERTOVÁ

David Hlaváč přebírá z rukou Vladimíra Richtera symbolický klíč od radnice.

kompostu. Vy si v tuto dobu můžete přijet vyzvednout novou nádobu na bioodpad (na základě předem uzavřené smlouvy o výpůjčce) či reklamovat rozbitou nádobu. Pro hotový kompost vedle kompostárny si můžete přijet kdykoliv. Nelze však zajet vozem až bezprostředně k němu, pro odběr většího množství vám můžeme odemknout boční bránu právě ve výše zmiňované provozní hodiny v pondělí. Příbalový leták ke kompostu naleznete ve schránce na bráně. Momentálně je vedle kompostárny k dispozici kompost z loňského roku.

Celoročně slouží pro odkládání bioodpadu jeden velkoobjemový kontejner na asfaltové ploše u stadionu v Žižkově ulici. V nejbližší době rozmístíme dalších pět kontejnerů na obvyklá místa: Kozinec u požární nádrže, areál sběrného dvora v Roztocké ulici, Zvědavá ulička za hřbitovem, Za Lázněmi u stanoviště na tříděný odpad, Roztocká ulice u zahrádek. Do těchto kontejnerů můžete odkládat zeleň a větve, nejvýše však max. 2 m dlouhé o průměru do 5 cm. Rozměrnější odpad ze zeleně můžete odkládat na asfaltovou plochu u stadionu do 18. 4. 2021.

Bližší informace o kompostování na Jilemnicku naleznete na: www.kompostovanijilemnicko.cz, aktuální informace týkající se svozů bioodpadu a stavu kompostu na místní kompostárně na stránkách a facebooku města Jilemnice.

Ilona Šolcová
odbor rozvoje, majetku a investic

Společenská rubrika

Všem jubilantům, kteří slaví svá kulatá či půlkulatá výročí, přejeme pevné zdraví a hodně pohody do dalších let.

Úmrtí – únor 2021

Miroslava Zimčáková (*1946)
Bohumil Petrovický (*1948)
Boženka Zadinová (*1932)
Miloslava Dvorská (*1960)
Josef Horáček (*1948)
Miloslava Čermáková (*1927)

Pozůstalým rodinám projevujeme upřímnou soustrast.

Už je tomu rok, co nám pandemie Covid-19 změnila život. Situace se zatím bohužel nelepší.

Nemůžeme přijít osobně popřát jubilantům, nekonají se slavnostní obřady u příležitosti přivítání novorozených dětí.

Podělte se, prosím o vaši radostnou událost se čtenáři zpravodaje.

Rádi zveřejníme vaše jubileum, uzavření sňatku či narození miminka.

Stačí poslat souhlas na email: kozakova@mesto.jilemnice.cz.

Za SPOZ Jolana Kozáková

Ladislav Nebeský

Vzpomeňte s námi na doc. RNDr. Ladislava Nebeského, CSc., jilemnického rodáka, který zde vystudoval gymnázium, načež studoval v Praze a později pracoval na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Ladislav Nebeský zemřel v Praze 13. února 2021 ve věku 84 let.

Ladislav Nebeský byl synem prosluléh jilemnického lékaře MUDr. Ladislava Nebeského, který se ve válečné době zapojil do protifašistického odboje a v roce 1942 byl gestapem dopaden a později popraven. Na podloubí školní budovy v Harrachově ulici, nedaleko místa, kde stával jeho dům, je na jeho počest umístěna pamětní deska.

Zdeněk Višňák

FOTO ONDŘEJ LIPÁR

Lingvista Ladislav Nebeský.

Z městského dění

Ve sportovní hale funguje očkovací centrum

Od 15. března 2021 se veškerá očkování proti onemocnění Covid-19 v Jilemnici provádějí v novém očkovacím centru. V zázemí pro očkování se proměnila městská sportovní hala nedaleko nemocnice, kde zdravotníci zájemce o vakcínu očkovali do půlky dubna. Prostory nemocnice už ale kapacitně nestačily.

FOTO ARCHIV MMN

FOTO ARCHIV MMN

Očkovací centrum v Jilemnici. Zdravotníci jsou připraveni očkovat až 400 dávek denně.

FOTO ARCHIV MMN

Jilemnický Junák a jeho podpora jilemnickým zdravotníkům.

Nové očkovací centrum je připraveno v případě dostatku vakcín naočkovat až 400 registrovaných zájemců denně. Otevřeno je od pondělí do pátku od 8:00 do16:00 hod.

Jana Seifertová
odbor vedení úřadu

Jilemnický Junák mile podpořil zdravotníky v naší nemocnici

Již jsme vás informovali, že se na konci minulého roku jilemničtí skauti rozhodli podpořit zdravotníky v jejich nelehké práci. V několika vlnách napekli a přinesli do nemocnice chlebíčky, slaňáky, tyčky, ovocné mixy, štrúdly a další domácí dobroty. V pátek, 26. února, navázali na tuto pěknou tradici a přivezli další zásilku plnou chuti a energie. Dobrot bylo nespočet, ani jsme je nestihli všechny vyfotografovat. Doba „covidová", jak se jí také někdy říká, tak přináší nejen smutek, ale také radost, naději. Vyčerpání a skepse nás někdy přemáhá, ale podpora a pochopení velice pomůže. Dle Junáků tato zásilka není určitě poslední. Děkujeme.

Kolektiv zdravotníků
Masarykova městská nemocnice
Jilemnice

FOTO ARCHIV MMN

Dobroty pro zdravotníky.

Složky IZS

Záchranná zdravotnická služba: Desatero pro nemocné s Covid-19

1. Po oznámení pozitivního výsledku testu zůstaňte doma. Telefonicky kontaktujte svého ošetřujícího praktického lékaře a domluvte se s ním na způsobu a frekvenci monitorace svého zdravotního stavu nejméně po dobu 14 dnů od prvního pozitivního PCR testu, z toho minimálně 3 poslední dny bez klinických příznaků. Informujte o situaci svého zaměstnavatele. Návštěvy v domácnosti nejsou povoleny.

2. V případě zhoršení zdravotního stavu a výskytu závažných příznaků (výrazná dušnost, poruchy vědomí, dezorientace, útlum, několikadenní vysoké horečky v kombinaci se závažným chronickým onemocněním nereagující na antipyretika) zavolejte vy nebo členové domácnosti na tísňovou linku 155. Volající je při komunikaci s operátorem ZZS povinen uvést, že jde o pacienta s nemocí Covid-19.

3. Nemocného je vhodné izolovat v samostatné dobře větratelné místnosti. V případě nutného kontaktu s ostatními členy domácnosti je vhodné dodržet vzdálenost od nemocného nejméně 2 metry, pokud je to možné.

4. Nemocný má doma nosit roušku, zakrývající nos i ústa, a denně ji vyměňovat, nepoužívat opakovaně, textilní roušky denně prát (60–90°) a vyžehlit. Během používání a snímání roušky nesahat na její přední stranu.

5. Pokud je nutná péče druhé osoby, měl by to být jeden člen domácnosti, který je v dobrém zdravotním stavu a netrpí závažným chronickým onemocněním nebo poruchou imunity. Při ošetřování nemocného s nemocí Covid-19 musí mít ošetřující osoba roušku nebo respirátor.

6. Nezbytná hygiena: časté mytí rukou vodou a mýdlem nejméně po dobu 20 sekund, vhodné je používání dezinfekčního gelu s nejméně 60% obsahem alkoholu a jednorázových papírových ručníků. Členové domácnosti si vždy musí umýt/dezinfikovat ruce po kontaktu s pacientem, po a před přípravou stravy, po konzumaci jídla, po provedení úklidu.

7. Nemocný má mít své vlastní ložní prádlo a jídelní potřeby, které nesdílí s ostatními členy domácnosti, vhodné je používat papírové kapesníky, které po použití ihned vyhodí.

8. Je nutné zajistit častý úklid a dezinfekci povrchů v okolí nemocného a společně používaných prostor (kuchyně, WC, koupelna apod.), na úklid a manipulaci s prádlem je vhodné používat rukavice, před a po použití rukavic provést hygienu rukou dle bodu č. 6.

9. Veškerý odpad vzniklý při péči o nemocného (rukavice, roušky, kapesníky aj.) se vyhazuje do igelitového pytle na odpadky, umístěného v uzavíratelném odpadkovém koši, a 1× denně se vynáší do sběrné nádoby na komunální odpad.

10. Členové společné domácnosti monitorují svůj zdravotní stav, jeho změnu a výskyt příznaků nemoci ihned nahlásí svému ošetřujícímu praktickému lékaři a na KHS, kde bude případně dohodnut odběr a navržen další postup.

Michal Georgiev
Zdravotnická záchranná služba
Libereckého kraje

Hasiči radí občanům: Pravidla pálení biologického odpadu

Jaro patří k obdobím, kdy lidé pracují na svých zahradách a zahrádkách. Proto jsou jarní měsíce každoročně spjaty s pálením biologického odpadu (listí, větví, rostlinného odpadu apod.). Z hlediska pohledu požární ochrany je tato činnost spojena se zvýšeným rizikem vzniku požáru.

Vypalování porostů je zákonem č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, zakázáno a porušení zákazu je možno trestat u fyzických osob až do výše 25 000 Kč a u právnických osob postihem do 500 000 Kč. Také spalování „nepřírodních" materiálů a odpadu je zakázáno. Na rozdíl od vypalování porostů není pálení shrabané trávy, listí či klestu zákonem výslovně zakázáno. I na tuto činnost však platí určitá pravidla a omezení. Některé obce svými obecně závaznými vyhláškami pálení biologického odpadu omezují nebo dokonce zakazují.

Zákon jasně stanovuje podmínky pro pálení, které provádí podnikající fyzické a právnické osoby. Je to zejména povinnost ohlašovat každé pálení na krajské operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje (KOPIS HZS LK). Pálení lze nahlásit z pohodlí domova po internetu pomocí jednoduchého formuláře „NAHLÁŠENÍ PÁLENÍ", který je uveřejněn na webových stránkách www.lk.hzscr.cz. Stejný formulář lze využít i pro nahlašování odpalování ohňostrojů. V případě, že pálení není možné nahlásit přes formulář na webu, lze využít také číslo 950 471 100.

Při ohlašování pálení je nutno uvést zejména následující informace:

- datum a místo pálení
- jméno osoby, která je za pálení odpovědná a kontakt (mobilní telefon)

FOTO ARCHIV HZS LK

- dobu, po kterou bude pálení probíhat
- spalovaný materiál
- způsob zabezpečení místa

Povinnost ohlašovat pálení se nevztahuje na fyzické osoby, které tuto činnost provádějí na svém pozemku. Pokud ale fyzická osoba plánuje pálení většího množství biologického odpadu, je vhodné také ohlásit pálení na KOPIS HZS LK. I pro tyto práce na soukromém pozemku platí určitá pravidla:

- Je třeba dodržovat povinnosti vyplývající ze zákona o ovzduší a platných obecně závazných vyhlášek obcí (požární řád obce, vyhlášky o nakládání s komunálním odpadem apod.)
- Pálení musí být po celou dobu přítomna osoba starší 18 let.
- Oheň by se neměl rozdělávat za pomoci hořlavých kapalin.
- Při nepříznivých povětrnostních podmínkách (silný vítr, inverze) by se pálení mělo přerušit.
- Je třeba dodržovat bezpečnou vzdálenost ohniště od zástavby a hořlavých předmětů (domy, auta, ploty apod.) a mít k dispozici jednouché hasební prostředky (lopata, kbelík s vodou, písek apod.).
- Velikost ohniště je třeba volit tak, aby všechen hořící materiál shořel v době, kdy je na místě přítomen dozor.
- Po ukončení pálení se musí ohniště řádně uhasit. V období sucha je

třeba ohniště kontrolovat i v průběhu následujícího dne, popřípadě opakovaně prolít vodou.

- V případě, že se oheň vymkne kontrole a nelze ho uhasit vlastními silami, je osoba provádějící pálení povinna okamžitě vzniklý požár ohlásit KOPIS HZS LK, případně na tísňové linky 150 nebo 112.

Všechny zmíněné informace se samozřejmě týkají i pálení ohňů 30. 4. při „pálení čarodějnic". Při těchto oslavách je třeba dát také pozor na konzumaci alkoholu spojenou právě s otevřeným ohněm nebo manipulací se zábavní pyrotechnikou.

Iva Michalíčková
koordinátorka preventivně výchovné činnosti HZS Libereckého kraje

Z našich škol

Kamarádka zima

Konečně jsme se dočkali. Z oblohy se začaly sypat sněhové vločky. Každým dnem bylo sněhu víc a víc, proto jsme se pustili s vervou do zimních radovánek. Stavěli jsme sněhuláky, házeli sníh lopatami, dělali andílky, vyšlapávali cestičky ve sněhu, koulovali se.

Na mezičce u školky jsme si my nejmenší Kytičky také zkoušeli, jak se správně sedí na kluzáku. Připadali jsme si jako v pohádce O perníkové chaloupce. Kluzák nebo lopata, vždyť je to téměř stejné. Když jsme měli řádně natrénováno, nic nám nebránilo uspořádat si závody. Jako správní závodníci jsme si navlékli startovní čísla a na našem oblíbeném kopečku soutěžili, kdo zvládne vyběhnout kopeček, nasednou na kluzák a dojede nejdál. Bylo to těsné! Diplom a medaili nakonec dostali všichni. Motýlci, ty o trošičku starší děti, už zahájili lyžařský trénink. Přece jen v některých z nich se již teď probouzí krev sportovních lyžařů. Třeba právě díky včasnému tréninku na „patičkách" na naší školní zahradě je za pár let budeme moci povzbuzovat na zimní olympiádě.

Berušky a Včeličky to už jsou opravdoví závodníci. Poctivě trénovali v zámeckém parku a vyvrcholením jejich úsilí byl závod ve zdolávání překážek. Celá školka jim přišla fandit do parku, kde to vypadalo jako na opravdové olympiádě. Závodníci vyrazili na běžkách po trati, kde sjížděli prudký kopeček, čekal je slalom i zrádný výstup do kopce. Kdo neměl běžky, celý závod absolvoval pěšky. Vítězný pokřik „hurá, hurá, hurá" ukončil celý závod a medaili a diplom mají doma určitě všichni vystavenou.

FOTO ARCHIV ŠKOLY

Závody v zámeckém parku.

A je tu konec února a s ním karneval. Na ten se každý rok moc těšíme. Od samého rána přicházejí princezny, piráti, rytíři, draci, andílci, čerti, opraváři, doktoři a spousta dalších. Děti i paní učitelky si to užívají celé dopoledne. Malujeme si na obličej, tancujeme, soutěžíme, mlsáme a hlavně – moc se u toho nasmějeme.

Kolektiv MŠ Kamarádka – Zámecká, Jilemnice

Sociální služby

Jak jde život v Domově U Nás – Bratrouchov

Čas neúprosně kvapí a i nás zasáhla nelehká doba zatížena „covidem". Od března loňského roku pružně reagujeme na nařízení vlády a nakonec i v Domově U Nás se život v říjnu zcela zastavil. 95 % klientů i zaměstnanců prodělali Covid-19 koncem října. Díky píli a plnému nasazení zdravých zaměstnanců se nám podařilo zabezpečit plynulý chod zařízení. Za to jim patří velké díky.

Od listopadu jsme se snažili aktivizovat naše klienty a pomalu je navracet do zažitých kolejí a do plnohodnotného života. Nyní můžeme s klidem říci, že se nám to podařilo, naši klienti rozkvétají společně s příchodem jara a plnými doušky nasávají první paprsky sluníčka v rámci venkovních vycházek. I přestože je zařízení uzavřené, snažíme se našim klientům dlouhé chvíle ukrátit ergoterapeutickými dílnami, canestarapií, oslavujeme společně narozeniny našich klientů, Mikuláše, Vánoce i Svatého Valentýna a zařadili jsme pravidelné cvičení u písní.

Podařilo se nám odrazit od dna a všechny plně aktivizovat a dostat pomalu do formy. Od prosince umožňujeme návštěvu našich klientů jejich blízkými dle platných nařízení a všichni se těší ze společného setkávání.

Díky naší výborné spolupráci s paní MUDr. Vašákovou, která nám pomáhá s léčbou ran u našich klientů, jsme byli zapojeni do experimentální léčby pro podporu hojení chronických ran pomocí amnionové membrány, které provádí Národní Centrum Tkání a Buněk a.s. Věříme, že se léčba osvědčí a naši klienti budou mít díky tomu rychlejší rekonvalescenci.

Doufejme, že celospolečenské dění brzy nabere příznivější směr a odrazí se to v pozitivnějším ladění našich klientů i vyčerpaných zaměstnanců a budeme moci opět připravovat otevřené akce našich klientů s jejich blízkými i veřejností a tolik oblíbené jarní i podzimní zahradní slavnosti.

Michaela Košková
Domov U Nás – Bratrouchov

Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi v Jilemnici vstoupila do evropského projektu

V Diakonii ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí se neustále snažíme naše služby zlepšovat a nabízet rodinám kvalitnější

FOTO ARCHIV ORGANIZACE

I přes uzavření domova se klienti baví při společných činnostech.

a odbornější péči. Proto, abychom zajistili co nejprofesionálnější služby, vstoupila Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi v Jilemnici do nového evropského projektu.

Sociálně aktivizační služba pomáhá rodinám s dětmi, které žijí v sociálním vyloučení nebo které jsou jím ohroženy. Důvodem je především nepříznivá životní situace, kterou nejsou schopny vlastními silami vyřešit a překonat. Navíc je ohrožen vývoj dětí a fungování rodiny.

Služba pomáhá s výchovnou, vzdělávací a aktivizační činností. Rodiny podpoříme v rozvoji dovedností pro výchovu dětí, nastavování zdravých hranic, práci s konflikty i při přípravě dětí do školy. Rodiče podporujeme ve výběru a zajištění vhodných volnočasových aktivit pro jejich děti a v rozvoji rodičovských kompetencí. Budeme oporou pro vytváření bezpečného prostředí rodiny – pomůžeme při jednáních na institucích, úřadech a u odborníků, s hledáním vhodného bydlení, s orientací na trhu práce. Naučíme rodiny, jak nastavit rodinný rozpočet a nasměrujeme při řešení finanční situace.

Projekt také podporuje vzdělávání dětí v rodinách, rozvoj kompetencí pro učení a motivaci a rozvoj kompetencí pro sociální začlenění dětí.

Tento evropský projekt zlepšují činnost naší služby: Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi v Jilemnici CZ. 03.2.65/0.0/0.0/16_047/0015866.

Služby jsou spolufinancovány Evropskou unií z Operačního projektu Zaměstnanost a Ministerstvem práce a sociálních věcí. Díky těmto finančním zdrojům můžeme poskytovat našim klientům takovéto služby a pomáhat rodinám v náročné životní situaci.

Daniela Rejzková
projektová manažerka,
Diakonie Vrchlabí

Rozhovor

Znáte Mnoho světů?

Mnoho světů je parta lidí, která nikdy za žádných okolností nezahálí a pomáhá, kde se dá. O činnosti této organizace jsem si povídala se zakládající členkou Mgr. Petrou Kalenskou, Ph.D., LL.M.

Co bylo prvotním impulsem ke vzniku organizace Mnoho světů?

Reklama na facebooku Člověka v tísni. Vyskočila na mě informace, že každý může promítat lidskoprávní dokumenty zadarmo. Řekla jsem příteli (dnes už manžel), že by bylo super něco takového uspořádat v Jilemnici. A Kuba (Kuba Varvařovský) řekl, že půjdeme do toho. Další tři měsíce jsme obíhali Jilemnici, abychom uspořádali „Jeden svět v Jilemnici". Podařilo se a tak nás to nadchlo, že jsme to chtěli zopakovat. Museli jsme ale zvážit přejmenování, protože značka „Jeden svět" patří Člověku v tísni. Tak jsme velice originálně přešli na MNOHO SVĚTŮ v Jilemnici. Se změnou jména se ale změnilo i fungování. Nabalili jsme na sebe spoustu dalších lidí. Dnes, po sedmi letech, nás je tak kolem třiceti a už vůbec nejde jenom o promítání filmů.

Jistě vás mnozí Jilemničáci právě díky promítání filmů poznali. Jakými tématy se filmy zabývají?

Filmy pocházejí z projektu „Promítej i ty" od Člověka v tísni. Jsou tam dostupné dokumenty s lidskoprávní tématikou. Najdete tam všechno od svobody projevu, po rovnost žen a mužů, práva menšin, až po ochranu životního prostředí. Naposledy jsme vlastně promítali v prosinci 2019 Čas lesů o lesním hospodářství. Jeden ročník jsme promítali filmy zaměřené na ženy. Byl tam příběh o rapperce z Afghánistánu i o starostce Barcelony. Ale na ty filmy je někdy těžké se dívat sám či sama. Proto je rádi pouštíme v kině, kde se na to můžeme (mohli jsme se) dívat spolu, dát si něco dobrého k jídlu a pokecat si. To nás hodně bavilo a mě to teď hodně chybí.

Neleníte dokonce ani v této nelehké době. Shrň prosím vaše nedávné a současné aktivity.

Máme teď skvělý tým mladších lidí. Ti přišli s nápadem, že bychom místo filmového festivalu v kině mohli dělat rozhovory a streamovat je živě na facebooku. Takže na podzim jsme udělali osm rozhovorů se zajímavými osobnostmi. Každou sobotu od šesti hodin jsme vysílali. Nyní jsou z toho záznamy, takže je možné se podívat i zpětně. A taky rozhovory předěláváme na podcasty. Podařilo se nám sehnat odborníka na onemocnění Covid-19 Petra Smejkala z IKEMu nebo novinářku Markétu Boubínovou z Deníku N, která mluvila o demonstracích v Polsku proti zákazu potratů. Pracujeme ale i na jiných věcech. Dáváme dohromady mokřad na Hraběnce, aby les měl dostatek vody i v létě. Snažili jsme se taky upozornit na chátrání budovy bývalé spořitelny. Bylo by skvělé, kdyby se budova opravila a zase mohla fungovat. V létě jsme uspořádali workcamp, na který přijeli lidi z celé země a spolu jsme pomáhali KRNAPu nebo uklízeli kolem kaple sv. Isidora.

FOTO JANA SEIFERTOVÁ

Výstava dějin ženského hnutí, výloha Cukrárny U Nyčů.

O svých dalších činnostech budete psát články a pravidelně jimi přispívat do našeho zpravodaje. Můžeš už teď prozradit, jaké aktivity máte v plánu?

Nejnověji máme naplánováno několik aktivit k Mezinárodnímu dni žen. Jedná se o výstavu ve výlohách obchodů o historii českého ženského hnutí. Proběhne další online rozhovor, tentokrát s jilemnickou rodačkou, která vytvořila skvělou informační kampaň o sexuálním násilí. Připravili jsme i informační videa, která spustíme 8. března. Z nich jsem fakt nadšená. A dál budeme pracovat na mokřadu. V létě bychom zase rádi uspořádali workcamp.

Mají další lidé možnost připojit se do kolektivu Mnoha světů? Popřípadě jakým způsobem to mohou udělat, na koho se obrátit?

Určitě budeme rádi, když se zapojí víc lidí. Vždycky je co dělat a každý další člověk se nám bude hodit. Nejsme moc vybíraví. Bereme ženy, muže, mladé, seniory a seniorky, s různou sexuální orientací či etnicitou. Máme rádi diverzitu. Takže zájemci a zájemkyně nám mohou napsat na facebooku nebo na email uvedený na našich webových stránkách mnohosvetu.cz.

Gabriela Jakoubková

Scénárista Roman Kopřivík: „V Krkonoších mi je dobře“

Roman Kopřivík se narodil v Chrudimi, vyrůstal ve Vrchlabí. Nyní žije střídavě v Praze a v Jilemnici-Hrabačově.

Vystudoval obor scenáristika a dramaturgie na Filmové a televizní fakultě AMU v Praze. Pracoval jako asistent na FAMU a zároveň působil jako redaktor v Československém (později Českém)

FOTO WIKIPEDIA.ORG

Roman Kopřivík.

rozhlase. Poté se živil jako reklamní textař, odkud se přesunul ke scenáristice a dramaturgii. V současné době se věnuje tvorbě televizních seriálů. Podílel se na tvorbě Znamení koně, Vyprávěj, Ordinace v růžové zahradě II, Modrý kód a další.

Po dětství prožitém ve Vrchlabí ses odstěhoval do Prahy. Nakonec ses ale vrátil a nyní žiješ v Jilemnici. Měl jsi návrat původně v plánu?

Ne, vůbec. Tím, že jsem většinu času strávil v Praze, připadám si spíš jako Pražák. Neměl jsem pocit, že když jsem jako dítě byl ve Vrchlabí, měl bych se sem vracet, ale tady v Krkonoších mi je dobře, takže jsem rád, že se to tak přihodilo, i když to nebyl žádný plán, ani se mi nestýskalo. Ale je to hezký.

Tvou profesi jsi plánoval a byl to třeba i důvod odchodu do Prahy?

Psal jsem básničky už na základce, to mě bavilo. Měl jsem ale dvě možnosti, co bych chtěl dělat, jedno byla psaní a jedno muzika – hrál jsem na klavír, později i na varhany a rozhodoval jsem se, co bych chtěl dělat. Nakonec vyhrálo psaní, protože na muziku jsem neměl takový talent, aby to stálo za to.

Věnuješ se ještě muzice aspoň ve volném čase?

Mám rád muziku a sleduji ji. Je to pro mě důležitá věc, protože to člověku dodává další rozměr do života. Myslím si, že je hezké, když děti chodí do hudebky a učí se na nějaký nástroj, protože i kdyby se tomu dále v životě nevěnovaly, určitě je to obohatí, mají další pěkný prožitek do života. Takže já to mám takhle – už spoustu let na nic nehraji, ale rád poslouchám hudbu všech žánrů, je to pro mě opravdu důležitá součást života.

Pomáhá ti hudba i při práci?

Ano, přesně tak. Člověka to obohatí o další část duševního života, což je při tvůrčí práci velmi důležité.

Vrátíme se k začátku tvé práce. Studoval jsi na gymnáziu v Praze a hned po maturitě jsi nastoupil jako asistent režie Františka Vláčila, to byl pro začátek velký úspěch...

Po maturitě už jsem nechtěl jít na žádnou další školu, studium se mi už znechutilo. Rozhodl jsem se, že budu pracovat, a první prací byla roznáška novin a časopisů. Říkal jsem si, že to ráno roznesu a pak budu mít celý den volno, jenže já jsem spíš noční tvor, takže jsem měl problém jít si lehnout dřív a vstávat ve 4 hodiny ráno. Tenkrát ještě byla plesová sezona, takže často jsem šel do práce rovnou z plesu. Takhle jsem po pár měsících zjistil, že tohle opravdu dělat nemůžu, a rozhlížel jsem se, co dělat jiného. Měl jsem kamaráda, který dělal rekvizitáře na Barrandově a on mi říkal, ať tam jdu, protože mají volná místa a je to mnohem příjemnější práce.

Na Barrandově mi řekli, že místa rekvizitářů jsou všechna obsazená, ale že se tam uvolnilo jedno místo asistenta režie, takže to byla úplná náhoda a žádný plán. Asi po dvou letech této práce jsem si uvědomil, že bych ještě chtěl jít někam na školu, a protože jsem psal svoje povídky a bavilo mě to, tak jsem to zkusil na FAMU na scenáristiku a po několika pokusech jsem se tam dostal.

Jaká část dramaturgie nebo scenáristiky ti je nejbližší – film, divadlo...?

No... nejbližší mi je opravdu to, co dělám, a to jsou seriály. Film jako takový mi připadá, že už je na ústupu, protože pozornost diváků se přesouvá ke sledování doma, kde si mohou pustit třeba celou sérii za víkend. Tím se to hodně mění a mám pocit, že film už je trochu zastaralý obor. Divadlo je bezvadné a rozhlas také, mám nejradši rozhlasové hry a četby. To je akorát divácky úzce omezené, je to pro malé publikum, a tak dělám radši něco pro větší počet lidí.

Připravuješ si témata dopředu?

Poslední roky dělám na nekonečných seriálech, tam to vždy vymýšlí skupina lidí nebo je to předem zadané od televize. Člověka určitě může napadnout, že udělá nekonečný seriál o něčem, ale ve výsledku je to práce velké skupiny lidí a děj se doplňuje postupně. Právě teď máme s Kristiánem a Klárou (*pozn.: syn a dcera*) menší projekty, kde si to samozřejmě vymýšlíme celé sami a snažíme se to dostat do nějaké realizace.

Vy jste společně založili i kreativní společnost Neustern...

Ano, i o té mluvím. To je právě to, co děláme. Chceme pracovat na projektech, které jsou sice menší, ale mohou

ARCHIV TV NOVA

Seriál Anatomie života.

být něčím speciální a přijít s něčím novým, co tu ještě nebylo. Spolupráce s Kristiánem a Klárou je výborná i v tom, že je to mladá generace, takže vidí mnoho věcí jinak a líp, tak, jak to odpovídá současnosti. Já se to vlastně učím od nich.

Takže dáváte šanci i mladým a začínajícím autorům?

Určitě. Stále pracuji v týmech na tvorbu velkých seriálů, a když sestavuji týmy scenáristů, vždy hledám spíš mladší lidi, protože oni do toho mohou vnést novou energii a užitečné nápady.

Když jsi ty začínal, měl jsi někoho za vzor, nebo někoho, kdo tě podobně vedl?

Já jsem měl a do teď mám velmi dobrého přítele Lubomíra Feldeka. On je slovenský spisovatel a napsal spoustu románů i poesie, dělá i překlady. Je to velmi zkušený spisovatel, jeho syn byl mým spolužákem na FAMU. Jeden čas jsem se s Lubomírem potkával velmi často a musím říct, že on mne pokaždé

velmi obohatil o zkušenosti. Nikdy mě nepoučoval, jen se s ním stačilo bavit o psaní a já ho vždy hodně respektoval.

Když jsi začal mluvit o psaní knih, ty jsi také jednu napsal, román Prásk! Bum! Cvak!

Ano, jednu jsem napsal a klidně bych napsal další. Bohužel na to nemám čas a je to dost nelukrativní práce až na pár výjimek, člověk se tím moc neuživí.

...ale inspiraci máš?

To určitě mám, vím, co bych psal, a některé věci mám i několik let rozepsané. Chce to ale delší čas, sednout si a pořádně se tomu věnovat, třeba se mi to ještě někdy povede.

Při psaní scénáře také čekáš na inspiraci, nebo se k psaní umíš donutit?

Provoz při tvorbě seriálů je většinou tak rychlý, že není čas čekat na inspiraci. Proto vznikly metody, že máme určitou myšlenku, kterou postupně rozvíjíme o další detaily. Nemůže se stát, že budeme čekat na nápad a nic nepřijde.

Pomáháte si tedy v týmu navzájem...

Ano, vymýšlení dějových linek probíhá právě tak, že se sejde skupina scenáristů, kteří by měli mít dopředu připravené zadání od šéfautora, kam se má příběh dlouhodobě ubírat, a společně vymýšlejí. Takže vždy jde o kolektivní práci.

Když se podíváme na konkrétní příklad třeba Modrého kódu, jehož jsi šéfautorem, na jak dlouho dopředu máte vymyšlený děj?

Většinou se dělá výhled hlavních linek na celou sezonu, tzn. třeba na půl roku. Od napsaného scénáře do natočení a pak do vysílání je třeba dalšího půl roku, takže v podstatě od prvního nápadu do vysílání to je přibližně rok.

To je hodně dlouhá doba...

Ano, proto třeba není dobré dělat aktuální témata. Když bych si třeba řekl, že udělám příběh o uprchlíkovi ze Sýrie, tak nevím, jestli ještě za rok nějací uprchlíci budou, nebo co bude.

Zrovna Modrý kód je hodně reálný, co se lékařského prostředí týče, byl to záměr?

Já do toho nastoupil, až když to běželo, ale ten začátek vymyslely kolegyně rovnou jako koncept, jak to dělat, a to byly právě ty skutečné medicínské případy a realita. Vždy jsme tam měli hodně odborných poradců, kteří měli velké slovo. Většinou se odborných poradců ptáme, ale pak si scénář upravíme tak, jak se nám to hodí. Ovšem u Modrého kódu se hodně dbalo na realitu, a pokud doktor řekl, že tohle je blbost, museli jsme to udělat jinak.

Právě díky autentičnosti seriál zaujal mnoho lidí. Může se ale stát, že se taková odbornost po čase „okouká"?

Určitě ano, proto se to změnilo na spin-off Sestřičky, protože jsme měli dojem, že diváci už jsou unavení a že medicíny už tam bylo moc, samá latina a vyprchávaly z toho osobní příběhy.

Když pracuješ na něčem odborném, jako je třeba teď Modrý kód nebo dříve seriál Znamení koně, studuješ téma nějak dopředu, nebo čekáš až na poradce?

Znamení koně bylo více moje, tam jsme se domluvili, že budeme psát o koních a dostizích. Začal jsem tím, že jsem nakoukal spoustu filmů o koních, pročetl jsem si odbornou literaturu, naučil jsem se pravidla dostihů i koňácký

slovník. Teprve pak jsem mohl jít a potkat se s odbornými poradci, měli jsme tam Josefa Demele, což je žokej a trenér ve Slušovicích, veterináře a další trenéry a já se jich mohl konkrétně ptát. Kdybych se předtím nic nenaučil, nevěděl bych, na co se zeptat. Pak jsem s nimi strávil několik dní ve Slušovicích v tréninkovém centru, kde jsem ledacos zažil opravdu zblízka. Třeba když se zranil jeden z nejlepších koní, celou noc ho ošetřovali a ráno veterinář řekl, že už stejně nebude nikdy závodit, byly to opravdu silné zážitky, co vše se kolem koní může stát.

Když ses díky scénáři dostal k něčemu takhle blízko, zaujalo tě něco natolik, že by ses tomu věnoval i dál?

Vše mě určitě ovlivnilo, hlavně koňské prostředí. Říkám to úplně všude, že koňáci jsou bezvadní lidé, se kterými jsem se rád poznal. Ne že bych začal jezdit, to si nemyslím, že bych měl talent, ale jel jsem se aspoň dívat na dostihy do Chuchle nebo na parkur, ten mě hodně baví.

Znamení koně mělo konec, ale pokud píšeš známé „nekonečné" seriály, stává se ti, že by od tebe někdo chtěl prozradit další vývoj?

Někdy ano, ale je to spíš taková legrace. Spíš se stane, že někdo začne kritizovat, jakou pitomost jsme vymysleli. Lidi rádi věří tomu, že příběh v seriálu je skutečnost, rádi tomu podlehnou a pak herci vyčítají něco, co udělala ta postava.

Takže se ti nestane, že by tě třeba někdo zastavil na ulici a začal ti něco podobného vyprávět?

To ne, ale stalo se mi v jedné nemocnici, že se mě paní doktorka ptala na povolání. Když jsem jí řekl, že píšu Modrý kód, začala nadávat, že tam je něco hodně přehnané a že to není možné, takže občas se něco takhle obrátí proti člověku.

ARCHIV ČESKÉ TELEVIZE

Seriál Vyprávěj.

Píšou vám často lidé své připomínky nebo návrhy?

Ano, většinu píší na diskuzní fóra, kde se střetávají nadšení fanoušci a kritici. Je dobré to sledovat jako zpětnou vazbu, protože když se začínají množit určité názory, může nás to jako tvůrce nasměrovat správným směrem. Řekneme si aha, tohle lidem vadí, tak bude fajn to změnit.

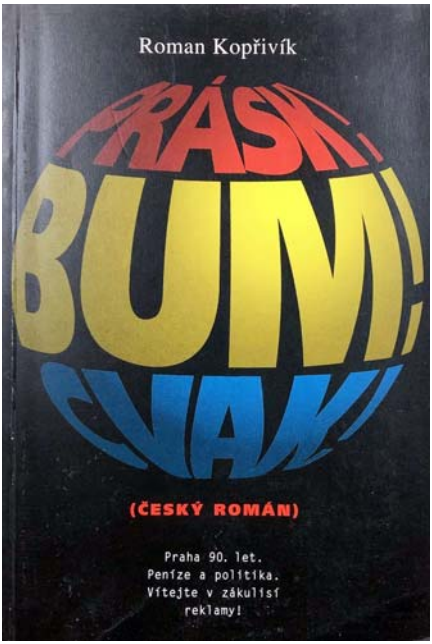
Takže chodíte pro inspiraci i do diváckých diskuzí...

Není to tak, že bychom vše psali přímo podle toho a snažili se každému vyhovět, ale reakce diváků jsou určitě důležité. Pravidelně se dělají průzkumy, kdy se vzorku diváků položí několik otázek a podle jejich odpovědí víme, která postava je oblíbená, která ne, co jim vadí atd. Na základě toho se pak seriál vyvíjí dál.

Čemu se chceš věnovat dál?

S dětmi máme naše projekty, pak máme rozpracovaný animovaný seriál, do toho bychom rádi zapojili i studenty animace, a k tomu připravujeme ještě jeden komediální seriál. Loňský rok se

ARCHIV AUTORA

Prásk! Bum! Cvak!

vše zastavilo a hrozně těžce se začínalo s novými věcmi, protože všichni bylo dost opatrní a nikdo nevěděl, co bude. Pevně věřím, že se letos dá vše do pohybu a bude možné realizovat více projektů.

Berete pro nové projekty inspiraci i ze zahraničí?

Ano, nynější trend v mém oboru jsou seriály, díky tomu velmi rychle rostou streamové společnosti, a vzrůstá tak i poptávka po nových příbězích. Pro nás je to skvělá zpráva, protože tím náš obor rozkvétá a je v něm čím dál větší příležitost k práci. Teď je jen problém, čím to naplnit, protože se vzrůstajícím množstvím hrozí znehodnocení a pokles kvality. S tím se ale musí něco dělat, a aby se v tom tvůrci seriálů orientovali, je potřeba koukat i jinam.

Do jaké míry zde platí autorské právo, např. na motivy příběhů a podobně?

Autorské právo je podchycené velmi dobře, nemůžeme nějaký nápad vyloženě ukrást. Po celém světě se ale čím dál častěji dělá, že se prodávají tzv. formáty, což znamená, že někdo vymyslí příběh, třeba ho i jednou natočí, ale zároveň ho prodá jako „návod" někam do ciziny, kde ho koupí jiná společnost. Ta podle něj natočí podobný příběh, jen ho trochu upraví podle svých podmínek a potřeb, ale stále to je oficiálně koupený formát, který pouze „zrecyklovali". V poslední době to je velký trend a u nás máme mnoho takto převzatých seriálů. V poslední době to bylo například *Vyprávěj*, to je převzaté ze Španělska, kde se to jmenuje *Babičko, vyprávěj*. Postupně se ale tak odlišilo, že se z něj stal samostatný seriál. Na Nově teď půjde nový seriál Anatomie života, na ten se licence koupila ze Slovenska, a tam ji získali myslím z Německa, Němci ji koupili od Švédů, a tak to pokračuje...

Přicházet stále s něčím novým nejde pořád...

Je to jistější, když víme, že ten seriál již někde fungoval, bude pravděpodobně oblíbený i zde, pak můžeme dokupovat i další série. Třeba Specialisté jsou původně německý seriál, ke kterému se vždy koupí nová sezona. Teď se v Čechách točilo tak rychle, až dohnali Němce, a teď čekají, co vymyslí nového.

Mohou si tedy přidat další sezonu sami, nebo musí počkat?

Ne, jsou vázáni smlouvou a musí počkat, s čím držitel práv přijde a co schválí.

Může se ale stát to, co se tenkrát stalo s Vyprávěj. Tam už děj byl tak konkrétní z české minulosti, že už se to úplně lišilo od původní předlohy, a seriál si šel vlastní cestou.

Nestane se pak, že by seriál ztratil diváky?

Ne, to se nestává, protože jak si je to postupně získá svým vývojem, udrží si je to i nadále. Zrovna Vyprávěj byl velmi úspěšný seriál, protože lidé rádi vzpomínají.

Uvažuješ o tom, že bys ještě někdy napsal nějaký seriál z historie?

Ano, už asi deset let mám historický příběh, který bych rád zpracoval, ale zatím nechci prozrazovat, co to bude. Mezitím se ale změnil i divácký vkus, takže teď by to bylo již zastaralé a nemoderní. Nechci se toho ale vzdát, takže snad to někdy přepracuji a zrealizuji. Příběhy zůstávají stejné, jen se mění úhel pohledu.

Chtěl bys říct něco na závěr, jestli máš nějaké životní motto nebo zkušenost?

Životní motto nemám, ale když jsme se bavili o té práci, tak bych chtěl říct, že mám štěstí, že dělám tuhle práci. Opravdu upřímně si toho považuji, protože něco takového tvůrčího jsem si přál dělat už od dětství, a splnilo se mi to. Myslím, že je velké štěstí, když člověk může dělat to, co má rád, a ještě ho to uživí.

Děkuji za rozhovor a přeji mnoho dalších úspěchů jak v osobním, tak i profesním životě.

Eliška Prokůpková

Seriály

Významné jilemnické stavby (24)

Římskokatolická fara čp. 3

Farář Leopold Bien ve farní kronice píše o faře mimo jiné toto:

Bývala vždy na dnešním místě v blízkosti kostela sv. Vavřince, k čemuž vrchnost (Harrachové) věnovala místo včetně rozsáhlé zahrady. (*Ta byla v 80. letech 20. století vykoupena a použita k přístavbám školy, pozn. autora.*)

Přízemí původní barokní fary bylo kamenné, první patro dřevěné, podle jeho zbytků lze soudit, že v přízemním podlaží byla směrem k západu velká místnost se samostatnou vedlejší místností, směrem k jihu kuchyň a spižírna, v dřevěném patře dvě kaplanky (*obydlí pro kaplany, pozn. autora*), které od farářských pokojů byly odděleny prostornou předsíní. Ke sklepu na severovýchodě vedlo z dolení předsíně schodiště opatřené padacími dveřmi.

V roce 1788 fara vyhořela a místo dřevěného I. patra byl jen na východě a západě postaven požární štít a proti kostelu vybudována střešní místnost jako nouzové obydlí pro kaplana, pro faráře byly upraveny dvě klenuté prostory dole, velmi vlhké a nezdravé.

Tak bydleli farář a kaplan až do roku 1803, kdy se fara opět stala obětí požáru. Při tomto ohni byla střešní místnost

zničena a tehdejší farář se musel o své nevelké obydlí dělit se svým kaplanem – bydlel v severovýchodní, kaplan v jihovýchodní klenuté místnosti.

Teprve později, asi v roce 1806, byla postavena střešní místnost na kostelní straně a pravděpodobně o rok později také na západní straně, neboť farář Kambach začal být neduživý a musel vydržovat druhého kaplana, k čemuž mu v roce 1807 na základě závazné smlouvy město Jilemnice a obce Hrabačov a Jilem poskytovaly určitý obnos. Tak zůstala jilemnická fara poškozená požárem až zhruba do roku 1830.

Dále farář Bien připomíná, že již v době jeho příchodu do Jilemnice v roce 1820 byla fara ve špatném stavu. Zdi praskaly a musely být podpírány, opravy pomáhaly jen málo, a proto v roce 1829 mladý hrabě František Arnošt Harrach rozhodl o zbudování nové fary. V letech 1832–33 ji stavěl zdejší stavitel Jan Herkner. Bien si na něj trpce stýská na jako na neobyčejně hrubého člověka. Farář pak po dobu prací bydlel na v domě číslo 86. Tolik svědectví kronikáře.

Fara je dnes jedinou empírovou budovou ve městě. Ve střízlivé fasádě jsou výrazným zdobným prvkem především štukové klenáky a pěkná pololunce nad okny v přízemí.

Od té doby se fara příliš nezměnila. Přízemí je všude pěkně klenuté většinou valenými klenbami s výsečemi. První patro je plochostropé. Nejzajímavější tu je velký sál s pěknými empírovými kachlovými kamny vytápěnými z chodby a s hezkou dekorativní nástropní výmalbou s krajinnými motivy.

Fara má také rozsáhlé sklepní prostory, zasahující z části až pod vozovku Komenského ulice. V minulosti bychom tu našli nejenom místo k ukládání zeleniny, vína atd., ale také chlévy, neboť fara disponovala poměrně velkým hospodářstvím, kde se chovala vedle dobytka také drůbež. Je možné, že v minulosti tu chovali také koně, kteří pro rozsáhlou farnost byli nezbytností. O hospodářských aktivitách svědčí také sousední stodola s malým bytem pro hospodářský personál.

V samotné faře v minulosti bydlela vedle faráře (vikáře a od 80. let 19. století děkana) a kaplanů i farská hospodyně. Provoz zde byl nepochybně veliký, neboť k jilemnické farnosti patřil také Hrabačov a Víchová.

Vystřídala se tu řada významných osobností. Mimo jiné veliký vlastenec a spisovatel Josef Mirovít Král (1789–1841), snad i autor textu písně Tam na horách, pozdější farář v Horní Branné. Významnou osobností se stal také děkan František Bartoš (1825–1900), jenž tu působil od roku 1848 až 1900, tedy celý svůj kněžský věk. V Jilemnici byl velmi populární, neobyčejně vydatně podporoval školní knihovny v Jilemnici a okolí, věnoval učební pomůcky do školních kabinetů, podporoval studenty atd. Za něj také byla farnost povýšena na děkanství. Pro své mimořádné zásluhy byl jmenován čestným občanem města. Pochován je na zdejším katolickém hřbitově a jeho náhrobek je ozdoben portrétním reliéfem od znamenitého českého sochaře Bohumila Kafky.

Plácek mezi farou a kostelem býval velmi blátivý a neladný, občas se tu pásly i krávy. V sedmdesátých letech 19. století nechal jilemnický „Zábavní spolek Rámus“ za finanční podpory Jana hraběte Harracha prostranství přeměnit na krásný park osázený stromy, keři a množstvím růží. Prošel pak ještě několika úpravami a zlikvidován byl až roku 1939, kdy tu vzniklo dlážděné náměstí.

Jan Luštinec

Historie

Stalo se před sto lety

11. 2. 1921

Vlakové spojení na trati Trutnov–Praha mělo býti zhoršeno od 1/6 1921. K zakročení městského úřadu u ředitelství státních drah v Hradci Králové a po intervenci obchodní, živnostenské a průmyslové ústředny v Hradci Králové bylo docíleno příznivé vyřízení.

Osobní doprava na místní dráze. Starosta oznamuje, že podána byla z městského úřadu k ministerstvu železnic, obchodu a ředitelství státních drah žádost o opětné zavedení dopolední dvojice vlaků a úpravy jízdy na místní dráze Martinice–Roketnice. Opisy žádosti zaslány Obchodní, živnostenské a průmyslové ústředně v Hradci Králové, Klubu českých turistů a cizineckému svazu v Praze se žádostí o podporu této petice.

Státní reálné gymnázium. Do prvé třídy střední školy zdejší zapsáno bylo letos 98 žáků.

Sbírka na Slovenské národní divadlo v Bratislavě vynesla 814 korun.

29. 10. 1921

Osobní doprava na místní dráze byla od 1. října 1921 zlepšena obnovením dvojic dopoledních vlaků k Roketnici a zpět a zavedením nového vlaku v 9 h 6 min z Jilemnice k Martinicím.

4. 11. 1921

Vdovský příspěvek paní Teresie Jeriové. Městský radní František Lábek upozorňuje na trapnou finanční situaci vdovy po velezasloužilém purkmistru města (*F. X. Jerie, pozn. autora*). Paní Teresie Jeriová, kteráž ve svém vysokém stáří nemá příjmů ani jmění a požívá vdovskou provizi včetně drahotního přídavku obnosem 1 800 korun ročně a navrhuje, aby drahotní příplatek, který dosud obnáší jen 50 %, byl upraven z přebytků rozpočtových.

2. 12. 1921

Městské zastupitelstvo uznává tento návrh za odůvodněný a pilný, schvaluje jej jednomyslně. Projednání odkazuje se městské radě. Ve smyslu usnesení městského zastupitelstva ze dne 4./XI. 1921, poslední odstavec, usnesla se městská rada ve své schůzi ze dne 29./XI., aby vdově po bývalém purkmistru vypláceno bylo na vdovské provizi 300 Kč, a aby do celoročního rozpočtu na rok 1922 vložena byla položka pro paní Jeriovou ročním obnosem 3.600 Kč.

Jan Luštinec

MUDr. Jaroslav Feyfar

Před 150 lety se dne 3. března narodil v Praze Jaroslav Feyfar, otec vynikajícího uměleckého fotografa Zdenko Feyfara. Po studiu na pražském akademickém gymnáziu studoval medicínu a poté jako lékař absolvoval vojenskou službu. Po vypuknutí 1. světové války byl povolán do Josefova (dnes Jaroměř-Josefov), kde sloužil jako lékař. Během epidemie španělské chřipky onemocněl a choroba zanechala trvalé následky na jeho zdraví. V roce 1903 ho osud zavál do Jilemnice, jež se mu stala milovaným domovem.

Jako vynikající lékař se seznámil se zámožnou Adou Tauchmanovou, oženil se s ní a založil rodinu.

Byl velkým obdivovatelem techniky a nejprve jej zaujalo fotografování. Na rozdíl od profesionálních fotografů se nemusel ohlížet na zisk a fotografoval i motivy, s nimiž by na tehdejším trhu sotva uspěl. Skvělým způsobem nám zachytil zdejší každodennost, krajinu, lidovou architekturu, významné osobnosti atd. Zemřel na zápal plic 19. března 1935.

Jeho dílo pak obětavě opatroval syn Zdenko a zasloužil se i o to, že nebylo zapomenuto a vešlo do obecného povědomí.

Jan Luštinec

Z kulturního dění

Krkonošské muzeum v Jilemnici (Správa KRNAP)

Otevření muzea pro veřejnost a konání akcí bude přizpůsobeno epidemiologické situaci. Aktuální informace naleznete na našich webových stránkách a facebooku. Děkujeme za pochopení.

▶ Zámek (čp. 75)
– *Stopy osvobození* – výstava přibližuje květnové povstání a konec druhé světové války na Jilemnicku. Potrvá do 25. dubna 2021.

▶ Pivovar (čp. 1)
– *Putování za kamennými kříži Českého ráje a Podkrkonoší* – výstava představí několik desítek nejzajímavějších monolitických křížů z období středověku a novověku v našem regionu. Prodlouženo do 6. června 2021.
– *Krkonoše – Jizerské hory – časopis o přírodě a lidech* – výstava přiblíží časopis věnující se živé i neživé přírodě a její ochraně, historii a zajímavým lidem regionu. Potrvá do 16. května 2021.

Společenský dům Jilm – duben

▶ 8. 4. 2021 – *David Koller – ZRUŠENO*
Vstupenky vracejte v místě nákupu do 31. 5. 2021

▶ 19. 4. 2021 – *Barma – ODLOŽENO*
Náhradní termín 25. 10. 2021 v 18:00 hod.

▶ 24. 4. 2021 – *4tenoři – ODLOŽENO*
Náhradní termín 9. 9. 2021 v 19:00 hod.
Vstupenky zůstávají v platnosti.

Městská knihovna Jaroslava Havlíčka

Začátkem měsíce dubna slaví svůj den dětská kniha. Již padesát čtyři let je každoročně ve světě vyhlašován pod záštitou Mezinárodního sdružení pro dětskou knihu. Proč Mezinárodní den dětské knihy připadá právě na 2. dubna? Je výročním dnem narození světoznámého dánského spisovatele a pohádkáře Hanse Christiana Andersena. A jak jinak oslavit

tento den, než četbou! Vybírat můžete také z oceněných knih, které budou děti jistě bavit. Nezapomínejme svým dětem číst, čtení je potravou pro duši.

Krásné dny s knihou a co nejhezčí čtenářské zážitky, protože hezká pohádka nebo napínavý příběh nikdy nezklamou.

Super Spellsword Sága. Získané ocenění: Zlatá stuha, 2020, Komiksová tvorba pro děti a mládež.

Legenda o nekonečnu je komedií z fantasy prostředí od autora komiksů, kreslíře a scénáristy Nikkarina, vlastním jménem Michaela Menšíka, českého výtvarníka a ilustrátora. V komiksu pro dospívající čtenáře je kouzelnický řád konfrontován s nebezpečnou Magickou koblihou nekonečna. Dva vybraní čarodějové, Klerenc a Eliot, jsou vysláni najít takzvaného časomága, který jako jediný může koblihu sníst, aniž by způsobila konec světa. Jejich cesta je však dlouhá a komplikovaná. Začtěte se do zábavného příběhu s vtipně napsaným dějem, narážkami a odkazy na dnešní populární kulturu.

Terezka a Ušáček. Získané ocenění: Zlatá stuha, 2020, nominace v kategorii Výtvarná část knihy pro mladší děti.

Kniha z nakladatelství Fragment od autorky Věry Hudáčkové Barochové s ilustracemi Evy Sýkorové-Pekárkové, která je autorkou kreseb v řadě knih i časopisů, mimo jiné také oceněného večerníčku O kachně Matyldě. Na osmdesáti stránkách roztomilého příběhu se děti seznámí s Terkou, která nemá sourozence, takže když dostane za vysvědčení malého králíčka, je nadšená. Konečně bude mít doma živého kamaráda. Starat se o zvířátko, ale není jen tak. Bude se muset naučit, co může jíst, čím ho zabavit i jak se o něho postarat ve chvílích, kdy onemocní. Terka je ale šikulka a všechno to zvládne. Čtěte pozorně, třeba se vám její vyprávění bude jednou hodit!

Malý princ. Získané ocenění: Zlatá stuha, 2020, výherce v kategorii: překladová část – beletrie pro děti.

Spisovatel a ilustrátor v jedné osobě, francouzský pilot Antoine de Saint-Exupéry se do srdcí celých generací čtenářů zapsal jímavým příběhem havarovaného letce a Malého prince z daleké planetky. Jedná se o knihu nesmírně oblíbenou, stále celosvětově vydávanou a zároveň také jednu z nejprodávanějších. Nakladatelství dětské literatury Pikola se rozhodlo vydat nový překlad a oslovilo jednoho z nejvýznamnějších současných překladatelů z francouzštiny Jiřího Peláa, našeho literárního historika a vysokoškolského pedagoga. Vznikla překrásná luxusní edice s dárkovou kartičkou pro štěstí, která může být ozdobou každé domácí knihovničky. Dílko je důstojným připomenutím autorova 120. výročí narození.

Prázdniny v Evropě. Získané ocenění: Cena Hanzelky a Zikmunda, 2020, Nejlepší cestopis roku.

Společně s Ladislavem Ziburou se vydejme za jeho zatím posledním dobrodružstvím v cestopisném prázdninovém putování. Autor, kterého si oblíbili mladí i starší příznivci cestování, s humorem a nadsázkou provede čtenáře stopem napříč Evropou. Tentokrát ho čeká 14 000 kilometrů. V odpočinkovém čtení objevíme místa, která jsme vždycky chtěli navštívit, vyslechneme příběhy neobyčejných lidí a taky se přesvědčíme, že žijeme na tom nejrozmanitějším kontinentu světa. Kniha mladého autora a cestovatele je součástí souborného knižního čtyřboxu „Všechny krásy světa", na kterých čtenáři ocení nejen to, že jsou vtipné, ale také inspirativní a zároveň doplněné krásnými ilustracemi.

Další oblíbené čtení doporučované dětmi i knihovnicemi.

Prašina – Bílá komnata. Poslední díl úspěšné trilogie spisovatele a programátora Vojtěcha Matochy s ilustracemi Karla Osohy. Kniha přináší dětským čtenářům opět plno dobrodružství a napětí s nádechem tajemna i konečné rozuzlení temného vrchu za Prahou, na které s vypětím čekali.

Tlapková patrola – Dobrou noc, tlapky. Báječná dobrodružství se sedmi krátkými příběhy s neohroženými štěňaty, které děti už znají ze stejnojmenného televizního seriálu. Oblíbení hrdinové tlapkové party s krásnými ilustracemi jsou ideálním čtením pro malé děti před spaním.

Byl jednou jeden život – mozek. Komiksové zpracování kultovního animovaného seriálu. Zajímavě napsaná kniha se známými nezaměnitelnými obrázky navazuje na předchozí vydaný díl o srdci. V knižní novince tentokrát objevíte, jak funguje nejdokonalejší počítač na světě – lidský mozek.

To je náš hrad! Dubnová knižní novinka Jarmily Marešové, která se věnuje především ilustrační tvorbě pro děti, je veselým obrázkovým leporelem o pohádkovém hradu, rytířích, zvířátkách a dobrodružství. Při prohlížení knihy si malé děti užijí spoustu zábavy.

Poslední dva tituly předních českých autorů jsou určeny dospělým čtenářům:

Listopád. Vycházející novinka: v prodeji od 15. 4. 2021.

Jedna z nejúspěšnějších českých spisovatelek Alena Mornštajnová opět překvapuje. Po oceněné knize Tiché roky (v hlavní kategorii český bestseller 2019 pro dospělé) vychází její šestá kniha. Ptali jste se někdy sami sebe, jaký by byl váš život, kdyby v listopadu 1989 dopadlo všechno jinak? Jaké by byly naše osudy? Její nový román je dramatickým příběhem obyčejné rodiny, kterou velké dějiny jedné listopadové noci rozdělí a postaví proti sobě. Sledujeme příběh odsouzené a vězněné Marie Hajné a odvíjející se příběh dívenky Magdaleny odebrané od rodičů a umístěné do „ozdravovny". Jejich osudy se jednoho dne protnou, ale zcela jinak, než si obě představovaly a přály.

Hejnické pastorále. Vycházející novinka: v prodeji od 30. 4. 2021.

V závěrečném dílu tetralogie Křišťálový klíč historika, publicisty a spisovatele především historických detektivních příběhů Vlastimila Vondrušky, jehož knihy dlouhodobě patří k nepůjčovanějším titulům v našich knihovnách, se vrací Falknovská huť částečně zpět do vlastnictví rodu Heřmanů. Ačkoli je to v časech, kdy se severočeskému sklářství už nevede zdaleka tak dobře jako dříve. Jednotliví členové rodu pokračují v tom, co započali, a jak už to tak bývá, ne všem se daří.

Václava Zvelebilová
vedoucí knihovny

Spisovatelka Danka Šárková vydala recepty krkonošských hospodyněk

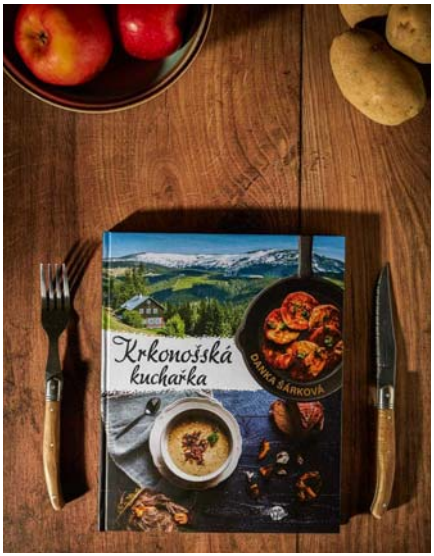

FOTO LUCIE LÍZLEROVÁ

Výpravná *Krkonošská kuchařka* spisovatelky Danky Šárkové vyšla na konci února. Autorka v ní shromáždila recepty od krkonošských hospodyněk, které nazývá kouzelnicemi. Z pokrmů ze základních surovin totiž dokázaly zasytit celou rodinu.

Danka Šárková společně s celým týmem osobně vyzkoušela a ochutnala stovky místních receptů. Část z nich najdete v kuchařce s podrobnými návody a fotkami. Kuchařka je k dostání v jilemnickém Knihkupectví U Malých.

Okolnosti, které vedly autorku k sepsání Krkonošské kuchařky, prozradí už sama Danka Šárková:

Když jsem se prvně jako náctiletá ocitla na hřebenech Krkonoš, a to na Klínových boudách, bylo mi jasné, že to bude láska na celý život. Představa, že budu v Krkonoších bydlet a své lyže mám opřené o vchodové dveře a několikrát týdně si je nazuji, se ve spleti mého života a práce rozplynula. Vždy mě fascinoval život horalů na samotách, a tak jsem se na jedné z nich v Horních Štěpanicích usadila. Nestěhovala jsem se sem jen jako spisovatelka Danka Šárkové, ale společně s mými osobními věcmi jsem stěhovala celou kancelář a sklad nakladatelství Anahita. Musím se přiznat, že první zimu jsem měla depku z množství sněhu a chvílemi jsem propadala pocitům, že to zabalím a vrátím se zpět do centra Prahy, kam jsem roky patřila. Jenže pak mě život zde natolik ovlivnil, že jsem svoji tvorbu, a to psaní a vydávání knih, zaměřila částečně na Krkonoše. Vznikají tak knihy o Krakonošovi s názvem Alenka a Krakonoš, Alenka, Krakonoš a lev a nyní Alenka, Krakonoš a Vánoce. K těmto knihách vznikla vzdělávací beseda pro děti ve věku 5–9 let. Svůj diář jsem měla plný vždy na rok dopředu. Naplánováno bylo množství setkání se čtenáři po celé republice.

A pak to přišlo. Koronavirus nám obrátil životy o 180 stupňů. Všechno, co pro nás bylo naprosto běžné a normální, je teď v nedohlednu.

Když jsem v druhé vlně koronaviru seděla na lavičce v Jilemnici a pila kávu z papírového kelímku společně s kamarádkou fotografkou Lucií Lízlerovou, bylo letní počasí. Ona stejně jako já přišla o část své práce, jelikož s manželem fotili hotelové interiéry po celé republice a často odlétali i do vzdálenějších míst mimo Evropu. Tehdy se zrodila naše spolupráce na titulu knihy Krkonošská kuchařka. Už několik dní před tímto posezením u kašny v Jilemnici jsem společně

FOTO LUCIE LÍZLEROVÁ

Danka Šárková.

se svým přítelem Jiřím Schneiderem přemýšlela nad tím, že kuchařka by byl skvělý nápad. Nevyužitá a uzavřená velká kuchyň na penzionu, jeho láska k vaření a moje schopnost něco sepsat a vydat, byla jen část úspěšného projektu. Kuchařky bez fotek se samozřejmě vydávají, ale není to ono. Lucka v té době měla před sebou kočárek a v něm dvouměsíční holčičku. Zrovna jí končilo šestinedělí.

Klaplo to a došlo na skvělou týmovou práci. Všichni víme, že pokud se něco dělá opravdu ze srdce s láskou, tak je to na tom vidět. Za nás tři musím říct, že jsme do Krkonošské kuchařky vložili část sebe. Nejprve jsem obešla sousedy, pak navštívila několik babiček zde v okolí Štěpanic a shromáždila recepty. V době, kdy se nedalo nikam jet, šlo vždy o milé setkání. K tomu jsem pročetla množství informací o tom, jak se zde dříve žilo a z čeho se vařilo. Nakonec jsem vybrala několik receptů, sepsala potřebné ingredience, dojela je nakoupit a mohlo se vařit a fotit. Všechny recepty naše skvělá trojka navařila a ochutnala. Jestli se ptáte, zda se něco vyhodilo, tak s hrdostí odpovídám, že ne. Vše jsme doslova ‚sežrali'. Nazvala jsem proto v knize krkonošské hospodyňky kouzelnicemi. To ony dokázaly nakrmit celou rodinu a čeledíny dosyta, i když Krkonoše patřily k nejchudšímu kraji a kuchařky si musely vystačit s omezenými surovinami, jako jsou brambory, zelí, vejce, mouka, jablka, hrušky, houby apod. Párkrát jsem chtěla do receptu přidat něco dalšího, aby chuť byla zajímavější, ale nikdy jsem to neudělala a držela se základního koření a zeleniny. Vystačili jsme si tak s petrželí, pažitkou, solí, pepřem a paprikou. A co se okamžitě snědlo? Flejšky a bramborový koláč se sýrem vydržel po focení asi tak pět minut. Farský králík zmizel také hodně rychle v našich útrobách a vánoční škvarkové cukroví jsem pekla několikrát.

Jsem zvyklá vyrábět v nakladatelství knihy, ale kuchařka byla moje premiéra, tedy premiéra nás všech, včetně grafičky Kláry, která pro mě už několik knih dělala. V době, kdy jsem jí zakázku dávala, mi oznámila, že i ona se stěhuje z Prahy do Martinic v Krkonoších. Opět tedy srdeční záležitost k našim nejvyšším horám. Jsem přesvědčená, že fotografka i grafička odvedly dokonalou práci, bez nich by tahle kniha nikdy nevznikla.

Dovolíme si vás všechny pozvat do chalup, statků, horských bud a restaurací, které dodnes vaří krkonošské kyselo, hladkou ančku, hubovec, žida, muziku nebo třeba rozcuchanou nevěstu. Jsem o generaci starší než holky, co se na knize podílely, a tak jsem moc ráda, že i mladší generace chce zachovat krkonošské tradice, a hlavně recepty. Jsou nejenom chutné, ale většinou i levné a hodně je jich díky nedostatku masa v dobách dávno minulých i vegetariánských.

Dobrou chuť.

Danka Šárková
autorka Krkonošské kuchařky

Napiš něco

Já jsem to čekal. Příspěvky zase nejsou. Venku je krásně, ale mrazivo. Tak nevím, co s tím. Prý se nemáme shlukovat, ale máme chodit ven. Od pracovního stopu vidím ladovsky malebné obrysy lesa na Hraběnce. Co tak si tam vyjít, třeba mě něco napadne. Důkladně se strojím, v kapse nezbytný respirátor. V závětří už sluníčko docela hřeje.

Míjím Zvědavou uličku, Starý hřbitov a jsem na asfaltové dráze. I když už tu neleží sníh, všude je spousta lidí a slunce jim citelně pozvedá náladu. Co chvílí potkávám někoho známého a je mi to milé. „Tak co, jak to jde?" „No, jak to může jít v téhle zemi a v téhle situaci. Ale zaplaťpámbu že aspoň tak. Snad dočkáme jara a bude líp."

Pak odbočuji do lesa a kolem mě se najednou rozprostírá nádherný klid. Lesní cesta se zledovatělými zbytky sněhu. Skupina mladých doubků s hnědými listy vyváří krásný kontrapunkt k tmavé zeleni smrků. Najednou nikde nikdo. Loni jsem kousek dál nacházel hřiby, o jakých se mi po celou houbařskou kariéru nesnilo. Nosil jsem jich domů spoustu. Mám ovšem problém. Rád sbírám (ano, loni se houby sbíraly, nikoliv hledaly), v lese je i solidně očistím, ale nerad je krájím a případně rovnám do sušičky. Naštěstí manželka je opačného založení a zpracování kořisti jí nedělá problémy.

Moje babička byla vášnivá houbařka a vždycky mě lákala: „Chtělo by to jít na houby. Nešel bys?" „No dobře, zítra bych snad mohl." Ráno jsme se sešli u vlaku a první co mi předala, byl pořádný balík s jídlem. „Na, vem si to, já se s tím tahat nebudu." Snědl jsem tedy umrtvující dávku, ale žaludek mi tehdy trávil dobře a rychle a za chvíli mi bylo dobře.

Dojeli jsme do Borovnice a došli jsme k lesu, kolem samé mladé břízky a smrčky. „Tak, babi, kudy půjdem?" Babička byla v té chvíli natolik nedočkavá, že jenom neurčitě mávla rukou a zmizela v houští. Nevím, jak to dělala, ale v lese rázem omládla o pěkných pár let. Přelézala vyvrácené kmeny, přeskakovala příkopy.

Za chvíli se ozvala z druhé strany, než jsem očekával. „Mám prvního, pojď se podívat." Krásný křemenáč byl dobrým příslibem. Babička si jen krátce postesknula. „No to jsem si vzala sukni, takovej kriminál. Jeden ani nemůže pořádně skočit." Úlovek byl zpravidla dobrý. Když jsme se vrátili domů, babička se ráda pochlubila. A odzbrojila mě svým komentářem. „Kluk pořád chtěl na houby, tak jsem s ním šla..." Inu, byly to krásné chvíle.

Zacházím hlouběji. Na křižovatce lesních cest se rozkládá veliká kaluž, teď ještě pokrytá slabým ledem. Byla tam i loni. Stojí tam i veliký pařez, z něhož si můj malý vnouček s kamarádem udělali sedátko. Seděli na něm ovšem asi deset vteřin, protože kaluž jim odpočinku nepopřála. Sbírali dřevo, případně kameny a závodili, kdo udělá větší „žbluňk". Nevím, jak to přišlo, ale nejvíc zmáčený jsem byl nakonec já.

Jdu dál. Slunce na stromech vytvořilo mozaiku hodnou impresionistické palety. Všiml jsem si, jak slunce vystoupalo vysoko a svítí i tam, kam v zimě nedohlédlo. A najednou jsem ucítil i krásnou vůni lesa. Inu jaro už není daleko. Já se tak těším...

Jan Luštinec

Velikonoce

Velikonoce letos připadají na začátek dubna.

Na 1. duben připadá Zelený čtvrtek,
2. duben Velký pátek,
3. duben Bílá sobota,
4. duben Hod Boží velikonoční,
5. duben Velikonoční pondělí.

Bohužel nevíme, jak bude možné slavit tyto nádherné svátky v kostelích, a nenabízíme proto ani přehled bohoslužeb. Sledujte prosím vývěsky našich kostelů a sborů, kde bude vše upřesněno podle aktuální situace.

Z dějin a obsahu Velikonoc

V písemných pramenech jsou křesťanské Velikonoce uváděny od 2. století, ale slavily se nesporně již dříve. Židé v tu dobu slavili Pesach (slavnost přesnic – odvozeno od přídavného jména přesný, v původním významu nekvašený, tedy slavnost nekvašených chlebů) na památku vysvobození Izraelitů z egyptského zajetí a jedli beránka, jenž symbolizoval Izrael jako Boží stádo vedené Hospodinem. Na tuto slavnost navázaly křesťanské Velikonoce. (Beránek zde podle učení apoštolů začal představovat Ježíše Krista, který se jako nevinný beránek obětoval za hříchy lidí.)

Ve 2. polovině 2. století došlo mezi východními a západními křesťanskými církvemi ke sporu o termín slavení Velikonoc, který trval bezmála sto let. Východokřesťanské obce upřednostňovaly slavení ve stejnou dobu, jako byl slaven židovský svátek Pesach, zatímco západní křesťané spolu s Římem se snažili od počátku Velikonoce od Pesachu oddělit. V roce 325 spor rozhodl Nikajský sněm (Nikaia, Nicea – dnes město v Turecku), který se usnesl, že to bude vždy první neděli po prvním jarním úplňku. Proto se Velikonoce staly svátkem pohyblivým.

Těmto svátkům předchází čtyřicetidenní postní doba (do postních dnů se nepočítají neděle), během níž se křesťané mají dobře připravit na Velikonoce: pokáním se mají očistit od hříchů, zamýšlet se nad tím, co je v životě opravdu důležité, zlepšit své vztahy s ostatními lidmi – a ti, kdo dosud nebyli pokřtěni – tzv. katechumeni, se připravují k přijetí křtu. (Velikonoční doba se považuje pro křest za zvláště vhodnou, ovšem křest může proběhnout v kteroukoli roční dobu.)

Velikonoční půst začíná Popeleční středou – kněz toho dne při mši uděluje svátostinu zvanou popelec (jedná se o popel ze spálených posvěcených ratolestí

FOTO ZUZANA LUŠTINCOVÁ

První poslové jara.

kočiček z předchozích Velikonoc) – značí věřící na čele znamením kříže z posvěceného popela se slovy: „Pamatuj, člověče, že prach jsi a v prach se navrátíš." Dnes za dny přísného půstu jsou nařízeny jako jediné dva dny v roce Popeleční středa a Velký pátek. Po celou postní dobu se v kostelích konají pobožnosti křížové cesty (někde denně, jinde např. jednou za týden) – věřící obcházejí XIV zastavení křížové cesty Ježíše Krista a před každým obrazem (případně symbolem) krátce rozjímají. Někde je křížová cesta umístěna i pod širým nebem v podobě plastik, sloupků apod. (Krásná křížová cesta je například kolem kostela sv. Bartoloměje na Pecce.) Postní dobu potom uzavírá tzv. Svatý nebo-li Pašijový týden.

Velikonoční triduum (třídenní – čtvrtek, pátek, sobota)

Zelený čtvrtek

Je podle křesťanské tradice pátý den Svatého týdne (počítáno od Květné neděle včetně) a předvečer velikonočního tridua. Český přívlastek zelený vznikl zkomolením původního německého názvu *Greindonnerstag* (lkavý čtvrtek) na *Gründonnerstag* (zelený čtvrtek, tento název zkomolili též Němci). Bohoslužba Zeleného čtvrtka je bohoslužbou Poslední večeře Páně. V katolickém pojetí k ní přistupuje církevní tradice svěcení olejů v biskupských chrámech (olej křestní, biřmovací, při nemoci a posledním pomazání). Z Kristova příkladu se k Zelenému čtvrtku váže hostina a středověký obřad umývání nohou starcům. Zelený čtvrtek je den milosrdenství a obdarovávání. Během bohoslužby začíná doba smutku. Po chvalozpěvu zmlknou nástroje včetně varhan a zpívá se bez doprovodu. Naposledy zazní zvony („odletí do Říma") a znovu se rozezní až při chvalozpěvu „Sláva na výsostech Bohu" při slavnosti Vzkříšení Páně.

ZE SOUKROMÉ SBÍRKY

Velikonoce, pohlednice kolem roku 1930.

Velký pátek

Je v katolické církvi dnem hlubokého smutku. Nekoná se mše sv. (jedná se o aliturgický den), ale pouze bohoslužba, při níž se čtou pašije (evangelijní líčení Kristova ukřižování), uctívá se kříž a tzv. „Boží hrob", obklopený řadou rozžatých svící. Po skončení velkopátečních obřadů se věřící v tichosti rozejdou do svých domovů.

Bílá sobota

Bílá sobota je rovněž aliturgickým dnem, neboť se dnes zásadně neslaví mše svatá a neudělují se další svátosti,

kromě pomazání nemocných a svátosti smíření. Je rovněž naplněna rozjímáním, ale i přípravami na večerní slavnost „Vzkříšení".

Slavnost Vzkříšení Páně
(lidově pouze Vzkříšení)

(„Toto je den, který učinil Hospodin, jásejme a radujme se z něho." Žl 118, 24)

Dle starodávného zvyku, vycházejícího ze židovského (resp. orientálního) počítání času, začíná nový den již po západu slunce (předešlého dne). Oslava význačných svátků a událostí tak začíná již v předvečer příslušného svátku – tzv. vigilií (lze přeložit jako bdění). Oslava vzkříšení tak začíná dle našeho počítání večer na Bílou sobotu anebo v noci. Obřady jsou velmi bohaté, mimo jiné se světí paškál, věřící obnovují křestní slib, křtí se katechumeni atd.

Hod Boží velikonoční

Obřady Vzkříšení otevřely hlavní velikonoční svátek, Hod Boží velikonoční, a s ním sváteční období osmi neděl vrcholící Hodem Božím svatodušním. Slavnostní liturgii doplňuje mnohde krásná hudba v podání chrámových sborů a orchestrů.

V tento den lidé nosili do kostela velikonoční pokrmy, aby je nechali posvětit. Doma pak každý ujedl kousek svěceného pokrmu. Bývalo zvykem podarovat též domácí zvířata.

Milí čtenáři, i letos jsou Velikonoce poznamenány koronavirovou epidemií. O to víc Vám přejeme, abyste je prožili ve zdraví a ve skutečné velikonoční radosti.

Jan Luštinec

Duben

I když se říká „březen – za kamna vlezem, duben – ještě tam budem", všichni tento měsíc vnímáme již jako jarní a víme, že nám dokáže připravit již nádherné dny. Slunce pobývá nad obzorem stále déle, začíná vydatně hřát a doufejme, že pomůže také v boji proti koronaviru i dalším nemocem.

Den se stále rychle prodlužuje:

Slunce

	východ	západ slunce
1. dubna	6:38 hod. (SELČ)	19:34 hod.
30. dubna	5:39 hod.	20:20 hod.

Pranostiky

- Když se ozve v dubnu hrom, chyť si kámen nebo strom.
- Je-li duben pěkný, bude květen ještě lepší.
- Aprílové počasí jsou časy a nečasy.
- Duben chladný deštivý – úroda nás navštíví.
- Na svatého Vojtěcha (23. 4.) v polích samá potěcha.
- Na svatého Jiří vylézají z děr hadi a štíři. (24. 4.)
- Brambory sázej na svatého Marka (25. 4.) – bude jich plná jamka.

Jan Luštinec

Ze sportu

Český pohár v běhu na lyžích

Druhý a s největší pravděpodobností i poslední republikový závod ČP dospělých a dorostu v běhu na lyžích se díky výjimce podařilo uspořádat o víkendu 26.–28. 2. 2021 na tratích v jabloneckých Břízkách. Podmínky účasti byly stejné jako při lednovém MČR v Novém Městě na Moravě: vedle negativních testů všech účastníků i striktní dodržování protiepidemických pravidel. Třídenní porce závodů se skládala z pátečních sprintů volnou technikou, sobotních distančních závodů volně s intervalovými starty a nedělních závodů klasicky s hromadnými starty.

A naše výsledky? Hořkost porážky ani jednou neokusila Sandra Schützová, zvítězila ve všech závodech, Tomáš Lukeš přidal ke zlatu z individuálního startu stříbro ze sprintu, Adam Matouš dokázal ve sprintu a hromadném závodě vybojovat bronz, bronz přidali ještě, Pavlína Votočková a Nina Rambová ze sprintu, Lucie Paulusová, Markéta Štefanová a Matěj Kožnar z individuálních startů.

Výsledková bilance:

Sandra Schützová (1-1-1), Tomáš Lukeš (2-1-6), Adam Matouš (3-7-3), Matěj Kožnar (5-3-12), Jan Štefan (8-4-7), Tomáš Sucharda (4-8-0), Markéta Štefanová (8-3-6), Ondřej Pilař (6-4-5), Barbora Zatloukalová (6-6-8), Lucie Paulusová (9-3-0), Hubert Waněk (5-7-9), Zuzana Bourová (21-13-7), Pavlína Votočková (3-6-7), Nina Rambová (3-4-8), Kateřina Svobodová (4-5-6), Michael Schütz (5-6-8), Natálie Plná (12-12), Marek Pavlíček (12-11), Marek Hasman (12-8-0).

FOTO VÁCLAV HAMAN

Celý tým ČKS SKI na závodě v Jablonci.

Výsledky závodů jsou k dispozici na www.sport-casomira.cz

Více fotografií facebooku ČKS SKI Jilemnice.

Karel Randák
ČKS SKI Jilemnice

Z turistiky

Milí turisté a přátelé pěších výletů, doba koronavirová nám narušila program našich naplánovaných turistických akcí. Setkáváme se na cestách kolem Jilemnice, chodíme každý zvlášť, abychom neztratili kondici a mohli navázat na naše společné výlety, Bohužel jsme si 1. 1. 2021 nevyšlápli na tradiční výstup na Kozákov, nesešli se na každoročním setkání turistů ve Františkově „U Hásků" s milou společností a při dobrém obědě, kde se vždy sejde okolo 50 členů KČT. Nemohli jsme uskutečnit návštěvu dalšího královského města či účastnit se tradičních pochodů.

Věřím, že příští měsíc budeme moci začít společnými výlety po cestách známých i neznámých třeba kolem Jilemnice a později opět navážeme na tradiční

FOTO KRKONOŠE – SMO

Vydejte se objevovat neznámé Krkonoše.

pochody organizované Novou Pakou, Hostinným, Vysokým n. Jizerou, Lomnicí n. Popelkou. Rozhodně si opět vyšlápneme na Kumburk, Tábor, Zvičinu, Hvězdu… Nevynecháme tradiční výlet s jilemnickým Sokolem na Žalý.

Až budou letní teploty stoupat k 30° C, nasedneme na autobus směr krkonošské hřebeny a objevíme další cesty, které nám postupně odtajňují naši dlouholetí turisté narození na horách, kteří museli každý den běhat z kopců do školy. Také se těšíme na občerstvovací zastávky, polévku a pivečko k námi připravené svačině vždy potěší. Přesto, že jsme od března minulého roku nemohli uskutečnit všechny naplánované výlety, našlapali jsme 371 km. Přejeme hodně zdraví a těšíme se na setkání. Sledujte skříňku KČT Jilemnice.

Nataša Dobešová

Neznámé Krkonoše

Poznejte s námi krásná méně známá místa Krkonoš. Zatoulejte se tam, kde vaše kroky budou jediným otiskem civilizace v jedinečné krkonošské přírodě. Zastavte se a rozhlédněte po krajině lesů, luk, strání nejvyšších hor a načerpejte novou energii. Vychutnejte si nezapomenutelnou atmosféru na svěžím horském vzduchu s partnerem, rodinou, přáteli nebo sami se sebou.

A kde načerpat inspiraci k výletům do hor? Na našich stránkách www.neznamekrkonose.cz najdete tipy na turistické trasy, díky kterým si projdete místa bez davu turistů a dostanete se ještě o krok blíže k přírodě. Samozřejmostí jsou tipy na možnosti občerstvení, pokud zapomenete svačinu, anebo kde přečkat momentální nepřízeň počasí.

A protože chceme, abyste byli na cestu dobře připraveni a mohli si ji užít naplno, připravili jsme pro vás na stránkách ještě mnohem víc. Najdete tu odpovědi na časté dotazy jako např. jak je to s volným pohybem psů v národním parku, proč nejsou v KRNAP u cest odpadkové koše, zda se smí na území KRNAP stanovat anebo jestli se pořádají nějaké výlety s průvodcem i pro veřejnost ad. Sepsali jsme seznam věcí, které nezapomenout na výlet a jaké vybavení do hor je nutností. Dále jsme pro vás vytipovali námi ověřená místa kam za zábavou. V neposlední řadě jsme se rozhodli vám představit „Královnu Sněžku". A ptáte se proč? Vždyť Sněžka není neznámá, ale naopak nejznámější, nejvyšší a pro někoho i nejkrásnější. My vám však chceme Sněžku ukázat trochu z jiného pohledu a dát vám tak šanci stát na jejím vrcholu bez houfu lidí. A proto, „chceš-li zažít kouzlo Sněžky, musíš na ni vyjít pěšky".

Líbí se vám naše stránky? Máte tip na zajímavé méně známé výlety? Chybí vám na webu nějaké důležité informace? Dejte nám vědět a sdílejte své dotazy i zážitky na sociálních sítích Krkonose.eu.

Alena Pacholíková
oblastní destinační společnost
Krkonoše – svazek měst a obcí

MATEŘSKÉ CENTRUM RODINKA

JILEMNICE (SD Jilm 2. patro)
tel. 730 586 731

Duben 2021
Provozní doba charitního skladu:
Pondělí 12:00–17:00
Čtvrtek 8:00–12:00
(provozní doba se bude měnit podle aktuálních vládních opatření)

AKTIVITY MATEŘSKÉHO CENTRA ONLINE:

Každou středu „Podpůrná dopolední skupinka s Jiřinou" 9:00–11:00
(sdílení aktuálních problémů, vzájemná podpora nejen rodičů na rodičovské dovolené)

Pracovně-právní poradna vždy 1× měsíčně v Mgr. Michaelou Tejmlovou, LL.M.
(dostali jste výpověď, víte, jaké jsou možnosti při práci na částečný úvazek, víte na co má právo zaměstnavatel a na co Vy, víte, na co máte nárok při ukončení prac. poměru a mnoho dalších otázek Vám zodpoví právnička Míša)

Sociální poradna vždy 1× měsíčně online nebo po dohodě přímo v mateřském centru
(krátkodobé i dlouhodobé ošetřovné, příspěvek na péči, kontakty na pomáhající organizace, potravinová výpomoc apod.)

Odpolední podpůrná skupina s Pájou vždy v sudé úterý 16:00–17:00
(online setkání s pedagožkou Mgr. Pavlínou Buluškovou: víte jak, co nejlépe připravit vaše dítko na vstup do MŠ, trápí vás problémy spojené s distanční výukou, vzájemná podpora rodičů na rodičovské dovolené, jak přežít dobu covidovou)

Ke každé aktivitě se můžete připojit přes Google meet, kdy aktuální link je vždy včas zveřejněn na FB mateřského centra nebo na vyžádání viz kontakt níže.

Mateřské centrum zůstává až do uvolnění vládních opatření uzavřené, přesto bychom rádi nabídli využití prostor jednotlivých rodinám (pouze v rámci rodiny), čas dle dohody, následná dezinfekce prostor zajištěna.

Kontakt:
Oblastní charita Jilemnice a MC Rodinka
Bc. Leona Mohrová
mohrova.leona@centrum.cz,
tel. 730 586 731

Zápis do 1. tříd

Zápis k povinné školní docházce pro školní rok 2021-2022
(pro děti narozené od 1. 9. 2014 do 31. 8. 2015)

proběhnou v souladu s právními předpisy stanovených školským zákonem,
ale bez osobní přítomnosti dětí ve škole.
Uskuteční se pro obě základní školy v termínu

od 19. dubna do 30. dubna 2021

ZŠ Jilemnice, Jana Harracha 97 (II. ZŠ) otvírá při dostatečném počtu žáků dvě 1. třídy,
třídní učitelky zde budou Mgr. Eva Koldová a Mgr. Pavla Vanclová.

ZŠ Jilemnice, Komenského 288 (I. ZŠ) otevírá letos jednu 1. třídu,
třídní učitelkou zde bude Mgr. Jana Matoušková.

Dle Opatření MŠMT ze dne 5. 3. 2021 k organizaci zápisů, vydaném na základě vyhlášení nouzového stavu se uskuteční pouze formální část zápisu, tzn. pouze podání přihlášky bez osobní přítomnosti zákonného zástupce ve škole.

Podle § 37 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, je možné podání žádosti učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě. Žádost je možné doručit následujícími způsoby:

- poštou
- do datových schránek ZŠ Harracha wg55hjx nebo ZŠ Komenského xak2nju
- emailem s uznávaným elektronickým podpisem (nelze poslat jen prostý email)
  na emaily zsharracha@netair.cz nebo centrum@komenskeho288.cz
- osobním podáním dne 29. a 30. dubna 2021 mezi 8. – 12. hodinou **po předchozí telefonické domluvě!** (z důvodů, aby nedošlo k větší koncentraci osob ve škole)

Formulář žádosti k přijetí k povinné školní docházce nebo formulář žádosti o odklad povinné školní docházky jsou ke stažení na webových stránkách škol.

Mgr. Oldřich Kuřík
ředitel ZŠ J. Harracha 97
tel.: 481 543 160, 737 740 009

PaedDr. Václav Korbelář
ředitel ZŠ Komenského 288
tel.: 481 544 382, 605 784 837

Podrobnější informace na: www.zsharracha.cz a www.komenskeho288.cz

EVROPA
REALITNÍ KANCELÁŘ
VRCHLABÍ
VÝKUP NEMOVITOSTÍ
PENÍZE DO 24 HODIN
+420 737 767 767
499 423 793
737 767 767
vrchlabi@rkevropa.cz
www.rkevropa.cz/vrchlabi
EVROPA realitní kancelář
Valteřická 704
543 01 Vrchlabí

Připojte se

dubnová výzva

→ www.desettisickroku.cz

10000 KROKŮ

- Chůze je nejpřirozenější lidský pohyb. Kolik mu denně věnujete času?
- **Pravidelná fyzická aktivita posiluje organismus** a jeho obranyschopnost.
- Mírnou nadváhou trpí 47 % mužů a 33 % žen. Vypočítejte si vaše BMI.
- Poznejte své město, jeho okolí a **získejte spolu se zdravím i zajímavé ceny**.

pojďte s námi cestou ke zdraví

MĚSTO JILEMNICE | registrujte se včas

